

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
105 33 Stockholm
n.registrator@regeringskansliet.se
n.nationellplan@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss – Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Sammanfattning

Trafikverket har upprättat ett förslag till nationell plan för transportsystemet perioden 2018-2029. Vårgårda kommun ser att det är av stor vikt att åtgärder för följande brister finns med i justerad nationell plan:

- E20 Genom Alingsås
- Fyrspår Göteborg-Alingsås
- Fossilfritt transportsystem

Vårgårda kommun finner att satsningar för åtgärder av ovanstående brister bidrar till att hantera de samhällsutmaningar som utgjort viktiga inriktningar i Trafikverkets arbete med förslaget till nationell plan. Detta bidrar till att stärka Västra Götaland som region i sin helhet och Vårgårda kommuns framtida utveckling.

Beskrivning av ärendet

Trafikverket har upprättat ett förslag till nationell plan för transportsystemet för perioden 2018-2029 och sänt ut detta på remiss. Planförslaget är framtaget i enlighet med regeringens direktiv till Trafikverket den 23 mars 2017. Remissvar ska vara inkommet till Näringsdepartementet senast den 30 november 2017.

Planförslaget, liksom olika fördjupningar i form av underlagsrapporter och promemorior finns tillgängliga på www.trafikverket.se/nationellplan.

Trafikverket har arbetat trafikslagsövergripande och åtgärderna inom ramen för nationell plan har prioriterats för att i så stor utsträckning som möjligt bidra till de transportpolitiska målen. Fyrstegsprincipen, som innebär att möjliga förbättringar i transportsystemet ska prövas stegvis, har tillämpats för att säkerställa god resurshushållning och för att åtgärderna ska bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Utgångspunkterna för Trafikverkets prioriteringar är de transportpolitiska målen, riksdagens beslut om infrastrukturproposition *Infrastruktur för framtiden – innovativa lösningar för stärkt konkurrenskraft och hållbar utveckling* samt regeringens direktiv. I direktivet pekas sex samhällsutmaningar ut och dessa har utgjort viktiga inriktningar i arbetet med planförslaget. Dessa är:

- ställa om till ett av världens första fossilfria välfärdsländer
- investera för ett ökat bostadsbyggande
- förbättra förutsättningar för näringslivet
- förstärka sysselsättningen i hela landet
- ta höjd för och utnyttja digitaliseringens effekter samt
- bidra till ett inkluderande samhälle.

Åtgärderna i planförslaget bygger på den av regeringen beslutade nationella planen för transportsystemet 2014-2025, de fördjupade underlagsrapporterna och promemoriorna samt de åtgärder som pekats ut i infrastrukturpropositionen och i regeringens direktiv om att upprätta förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029.

Den statliga planeringsramen för åtgärderna i transportinfrastrukturen för perioden 2018—2029 är beslutad av riksdagen och uppgår till 622,5 miljarder kronor. Det är en ökning med 100 miljarder kronor jämfört med befintlig plan för perioden 2014-2025.

Fördelningen av planeringsramen fördelas på följande sätt:

- 333,5 miljarder kronor ska användas till utveckling av transportsystemet, varav 36,6 miljarder avser medel till länsplaner.
- 125 miljarder kronor ska avsättas till drift, underhåll och reinvesteringar av statliga järnvägar.
- 164 miljarder kronor ska gå till drift, underhåll och reinvesteringar av statliga vägar inklusive bärighet och tjälsäkring, samt till statliga medfinansieringar till enskilda vägar.

Förslaget till nationell plan berör Vårgårda kommun i första hand genom Stambanestråket: Göteborg-Skaraborg-(Stockholm). I stråket ingår infrastruktur i form av väg E20 samt järnvägar Västra stambanan, Älvsborgsbanan och Kinnekullebanan.

E20 Genom Alingsås avseende kapacitet, säkerhet och miljö är en utpekad brist och saknar därmed åtgärdsförslag planperioden 2018-2029. Förslaget till nationell plan föreslår att åtgärdsförslag hänskjuts till nästa planeringsomgång, 2022-2033.

För Västra stambanan finns prioriterade brister med åtgärdsförslag för bristande kapacitet, säkerhet och robusthet. Dock saknas fyrspar Göteborg-

Alingsås för planperioden 2018-2029. Fyrspår finns heller inte med som utpekad brist för kommande planperiod.

Förvaltningens synpunkter

Utvecklingen för Vårgårda kommun är positiv. Det är många som ser Vårgårda som en attraktiv plats att bosätta sig på samt en bra plats att etablera och driva sitt företag. Vårgårda kommun tillhör Göteborgsregionens lokala arbetsmarknad och ca 60 procent av ut- och inpendling sker i Stambanestråket Vårgårda-Göteborg. Likaså är Göteborg navet för godstransporter där E20 har en mycket stor betydelse. Samtidigt är Vårgårda kommun också en del av och angränsar till de mer glest befolkade delarna av Västra Götalands län.

Vårgårda kommun ser att det är av stor vikt att åtgärder för följande brister finns med i justerad nationell plan för transportsystemet 2018-2029:

- E20 Genom Alingsås
- Fyrspår Göteborg-Alingsås
- Fossilfritt transportsystem

Vårgårda kommun är en del av en flerkärnig struktur med ett antal större tillväxtorter. Strukturen behöver stärkas för bättre kopplingar mellan land och stad. Med satsningar på E20 Genom Alingsås och nytt dubbelspår för järnväg till fyrspår Göteborg-Alingsås är det möjligt att generera ett större befolkningsunderlag och större täthet mellan samhällsservice och arbetstillfällena också utanför de större tillväxtorterna. Stora satsningar på ett fossilfritt transportsystem är en nödvändighet i en region som saknar tätheten och kräver flexibla lösningar för att utvecklas i hela regionen och inte enbart till de större tillväxtorterna. På det hela taget innebär det en mer robust region i sin helhet vad gäller ekonomiska, miljömässiga och sociala perspektiv.

E20 Genom Alingsås

Vårgårda kommun ser det som mycket angeläget att etappen E20 Genom Alingsås åtgärdas inom planperioden 2018-2029. För Vårgårda kommun bidrar investeringar som görs i ombyggnad av E20 till att stärka en positiv utveckling också över tid. Den goda effekten av dessa investeringar kräver dock att ombyggnationen till en standardhöjning vad gäller kapacitet, säkerhet och miljö genomförs i sin helhet inom en snar framtid.

I underlagsrapporten *Tillstånd och brister* till nationell plan beskrivs konsekvensen av att E20 Genom Alingsås inte genomförs att "När övriga sträckor åtgärdats kan situationen på sträckan genom Alingsås förväntas bli sämre och bli en än större flaskhals, vilket ger betydande brister även i kapaciteten. Detta kan även betyda att situationen försämras när det gäller luftkvalitet och buller." (sida 128-129).

Fyrspår Göteborg-Alingsås

Vårgårda kommun vill understryka vikten och behovet av att fyrspår Göteborg-Alingsås finns med som utpekad brist för Västra stambanan i antagen nationell plan för transportsystemet 2018-2029 och att lokaliseringsutredning tas fram inom planperioden. Det är beklagligt om en större helhetsåtgärd för bristerna kring Västra stambanan inte prioriteras av Trafikverket.

Västra stambanan är idag hårt belastad, främst delen Göteborg-Alingsås, där pendeltåg, godståg, regiontåg och fjärrtåg ska samsas på två spår. Banan är idag förknippad med betydande brister i kapacitet, robusthet och punktlighet. Efterfrågan och anspråken är stor och bedöms öka. För Västra stambanan genom Västra Götaland föreslås i förslaget till plan ett antal punktinsatser för att öka kapaciteten. I underlagsrapporten *Tillstånd och brister* är bedömningen att ”Trots åtgärderna kommer bristerna i kapacitet, användbarhet, robusthet och punktlighet att öka på sträckan Göteborg-Skövde och förväntas vara betydande till 2029 på grund av ökad trafikering.” (sida 129-130)

Bilden av att punktinsatserna inte är tillräckliga stämmer överens med de underlag som tidigare finns i form av *Åtgärdsvalstudie Västra stambanan genom Västra Götaland* (2015-10-08) som Trafikverket tog fram och den *PM Second opinion – Åtgärdsvalsstudie Västra Stambanan* (2016-05-10) som genomfördes av Sweco på uppdrag av Stambanegruppen.

Västra stambanan är en livsnerv för Vårgårda kommun och en förutsättning för att fler bostäder ska byggas i stationsnära läge. Fler bostäder och fler tågstopp i Vårgårda tätort är förutsättningar för att näringslivet ska utvecklas. På uppdrag av Stambanegruppen tog ÅF fram *PM Stadsförtätning utmed Västra Stambanan*. I PM:et studeras potentialen för bostadsbyggande i stationsnära lägen (500-1000 meter från järnvägsstation) i kommunerna Vårgårda, Herrljunga, Falköping och Skövde. En av slutsatserna är att en utbyggnad av nytt dubbelspår Göteborg-Alingsås kan skapa stora bostadsnyttor realiserbara i närtid, före 2030. Totalt sett bedöms potentialen var 23 000 nya bostäder i de fyra kommunerna, varav ca 2300 bostäder i Vårgårda. Antalet bostäder förutsätter en utbyggnad av nytt dubbelspår Göteborg-Alingsås.

En investering i nytt dubbelspår Göteborg-Alingsås till fyrspår bidrar till att uppnå de viktiga inriktningarna för planförslaget till nationell plan. Framförallt; *ställa om till ett av världens första fossilfria välfärdsländer, investera för ett ökat bostadsbyggande och förbättra förutsättningarna för näringslivet*. Detta utmed hela Västra stambanan.

Fossilfritt transportsystem

Vårgårda kommun anser att E20 i sin helhet bör prioriteras för investeringar för ett fossilfritt transportsystem. Detta sett till den betydelse vägen har för

nationella och internationella godstransporter såväl som för regionala och långväga resor med personbil och lastbil.

För Vårgårda kommun fyller E20 en central och viktig funktion som den primära vägen för det lokala näringslivets godstransporter. En överflyttning av gods från väg till järnväg bedöms inte vara aktuell i annat än ett långsiktigt perspektiv, bortom planperioden 2018-2029. Sett till kapacitetsbrist på Västra stambanan och närheten Göteborgs hamn liksom omlastningsplatser i Falköping och Skövde kommer godstransporter också framgent att ske med lastbil, och då främst på E20 följt av Rv42 och väg 181. Satsningar på en fossilfri fordonsflotta likväl som i infrastruktur för fossilfrihet är då viktiga, inte minst för bättre lokal miljö avseende luftkvalité och buller.

Vårgårda kommun ser det som en självklarhet att Trafikverket prioriterar *omställningen till ett fossilfritt transportsystem* som ett forsknings- och innovationsområde under perioden 2018-2029. Vårgårda kommun ser dock att ambitionen bör vara högre i de åtgärder som föreslås i planen för att också få ett reellt genomslag i slutet av planperioden och att nå målet om att minska utsläppen med 70 procent från transportsektorn till 2030 jämfört med 2010.

Sören Andersson
Samhällsbyggnadschef

Rasmus L Persson
Samhällsplanerare

Kommunstyrelsen

§ 250

Dnr 2017-000349

Svar på remiss Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen godkänner Yttrande över remiss – Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029, daterat 2017-10-31.

Sammanfattning

Trafikverket har upprättat ett förslag till nationell plan för transportsystemet för perioden 2018-2029 och sänt ut detta på remiss. Planförslaget är framtaget i enlighet med regeringens direktiv till Trafikverket den 23 mars 2017. Remissvaret ska vara inkommet till Näringsdepartementet senast den 30 november 2017. Planförslaget, liksom olika fördjupningar i form av underlagsrapporter och promemorior finns tillgängliga på www.trafikverket.se/nationellplan.

Förslaget till nationell plan berör Vårgårda kommun i första hand genom Stambanestråket: Göteborg-Skaraborg-(Stockholm). I stråket ingår infrastruktur i form av väg E20 samt järnvägar Västra stambanan, Älvsborgsbanan och Kinnekullebanan.

E20 Genom Alingsås avseende kapacitet, säkerhet och miljö är en utpekad brist och saknar därmed åtgärdsförslag planperioden 2018-2029. Förslaget till nationell plan föreslår att åtgärdsförslag hänskjuts till nästa planeringsomgång, 2022-2033.

För Västra stambanan finns prioriterade brister med åtgärdsförslag för bristande kapacitet, säkerhet och robusthet. Dock saknas fyrspår Göteborg-Alingsås för planperioden 2018-2029. Fyrspår finns heller inte med som utpekad brist för kommande planperiod.

Vårgårda kommun ser att det är av stor vikt att åtgärder för följande brister finns med i justerad nationell plan:

E20 Genom Alingsås

Fyrspår Göteborg-Alingsås

Fossilfritt transportsystem

Vårgårda kommun finner att satsningar för åtgärder av ovanstående brister bidrar till att hantera de samhällsutmaningar som utgjort viktiga inriktningar i Trafikverkets arbete med förslaget till nationell plan. Detta bidrar till att stärka Västra Götaland som region i sin helhet och Vårgårda kommuns framtida utveckling.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner Yttrande över remiss – Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029, daterat 2017-10-31.

I kommunstyrelsen

Rasmus Persson och Sören Andersson redogör för ärendet.

Yrkande

Helen Persgren (MP) yrkar: ändrad prioriteringsordning

Kenneth Max (M) yrkar avslag på Helen Persgrens (MP) förslag.

Propositionsordningar

Ordförande ställer förvaltningens förslag till beslut mot Helen Persgrens (MP) förslag och finner att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag till beslut.

Paragrafen skickas till

Sören Andersson

Rasmus Persson

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande